

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krone, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne števe se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 2-50 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 3.

V Ptuj v nedeljo dne 1. marca 1914.

XV. letnik.

Današnja številka „Štajerca“ ima 4 strani priloge; vsled tega obsega skupaj 12 strani.

Okrajni zastop ptujski.

Kakor smo že svoj čas poročali, obdržal je okrajni zastop ptujski dne 8. januarja 1914 svoje plenarno zborovanje. Zaradi iz tiskarskega štrajka sledečih zaprek nam ni bilo mogoče, podati pravočasno obširno poročilo o temu zborovanju. Ker pa smatramo sklepe okrajnega zastopa za v gospodarskem oziru velevažne, objaviti hočemo danes to poročilo.

Zborovanju predsedoval je deželni poslanec in župan Jos. Ornig, ki se je v svojem uvodnem govoru s prisrčnimi besedami spominjal umrlega dolgoletnega okrajnega tajnika Pengou. Načelnik pozdravil je poleg tega novo vstopivše člane okrajnega zastopa, i. s.: za Ptujsko goro posestnika Topolovec, za mesto Ptuj gg. Matzun, Hiltischer in Mlakar ter iz kmetskih občin gg. advokata dra. Fermevc ter fajmoštra Ozmeč.

Načelnik Ornig podal je potem kratko poročilo o delovanju okrajnega zastopa, kateremu posnemamo sledeče točke: Od časa načelovanja Orniga se je v ptujskem okraju mrežilo okrajnih cest, ki je merila 232 km, pomnožilo za celih 40 km. Poleg tega se je izredno veliko število občinskih cest nanovo zgradilo ali pa zboljšalo. Novo zgrajene občinske ceste imajo dolgot 35 km; korektur pa se je napravilo v dolgoti 23 km. Poleg tega je okraj v tem času skoraj vse mostove betoniral. Razven mnogo malih mostov in brvi betoniralo se je 51 večjih mostov. Začasa naprednega gospodarstva v okrajnem zastopu pa se je tudi živinoreja krasno razvila. Okraj je z lepimi premijami podpiral uspešno nakup čistoplemske živine, oziroma je tudi sam nakupoval tako živino ter jo po najnižjih cenah kmetom oddajal. Na ta način se je razdelilo v zadnjih letih 151 bikecev, 91 telic in 235 marjascev. Konjereja je bila svoj čas v ptujskem okraju prav žalostna, tako da je bil to najslabši konjerejski okraj v celi Štajerski. Zdaj pa spada ptujski okraj vsled prizadevanja načelnika Orniga k najboljšim konjerejskim okrožjem.

Poročilo načelnika se je brez ugovora z velikim zadovoljstvom na znanje vzelo.

Na predlog g. Joh. Steudte dovolilo se je posameznim občinam v okraju naprošene občinske doklade.

G. Leop. Slawitsch je stavil predlog, da naj se deželni poslanci z vsemi močmi zato

zavzemajo, da se ne odstrani iz Ptuja deželna trdna šola, ki je toliko let blagodejno delovala.

Zanimiva je bila tudi razprava o okrajnem proračunu. Novi „kmetski zastopniki“ Ozmeč, dr. Fermevc in Miha Brenčič so namreč zahtevali podrobno debato o proračunu. Stavili so celo vrsto predlogov, katere pa večinoma sami razumeli niso. Iстина je, da so prišli ti gospodje tako nepravilni na zborovanje, da je naravnost škandal. Čekali so toliko neumnosti, da so se končno sami sebe sramovali in da so slovenski kmetje v zastopu od sramu kar glave povešali. Dokaz popolne nezmožnosti teh najnovejših „odrešenikov“ ptujskega okraja je že dejstvo, da so sami vse svoje nespatetne predloge nazaj potegnili, predno je prišlo do glasovanja. V duševnem oziru sta si bila na tem zborovanju dr. Fermevc in Ozmeč popolnoma sorodna in nadkriljeval jih je celo — Miha Brenčič. Vbogi slovenski kmetje, ako bi bili res odvisni od teh gospodarskih analfabetov! ... Hudi so bili prvaki nad ptujsko gimnazijo, kakor so sploh sovražniki vsake šole. Ako ima ptujski okraj, ki šteje 80.000 prebivalcev, eno višjo šolo, se ti ljudje razburjajo. Ako pa se zapravi za 30 fantov več milijonov in se jim zgradi n. pr. kmetsko šola v Sv. Jurju, je to seveda lepo in prav. Prvaški hujšaki silijo zdaj slovenske sinove iz ptujskega okraja, da gredo v Celje in Maribor študirat, samo da bi uničili ptujsko gimnazijo. In ti ljudje lažejo potem, da se zavzemajo za naš okraj ...

Direktor Kasper podal je potem poročilo o reviziji okrajnih računov. Okrajnemu odboru se je izreklo ednoglasno zaupanje in zadovoljstvo z izbornim redom v računstvu. Tudi slovenski člani so s tem glasovanjem priznali, da vlada naravnost vzorni red v okrajni blagajni.

Za nastavljanje stanovskih varuhov na Ptujski gori, v Sv. Barbari, in Sv. Urbanu in v Juršnicah dovolil je okrajni zastop na predlog g. dra. plem. Fichtenau 150 kron letne podpore. Na naprosbo aradnega vodja c. k. okrajnega glavarstva dra. plem. Netoliczka dovolilo se je K 200 — društvu „Rdeči križ“ za nabavo posebnega rešilnega oziroma bolniškega voza.

Po daljši razpravi sprejel se je tudi okrajni proračun, glasom katerega znašajo i zana-prej okrajne doklade 50% in se vkljub velikemu gospodarskemu delovanju ne zvišajo.

Nadalje sprejel je okrajni zastop sklep, da se naprosi državne in deželne poslance, naj z

vsemi močmi nato delujejo, da se proga Ptuj-Rogatec vendar-le v državni železniški program sprejme. Poslanec Miha Brenčič je obljubil, da bode v „Slovenskem klubu“ vse storil, da se to zgodi. Upamo, da bode imel v svojem klubu tudi toliko veljave in vpliva, da bode zamogel svojo okljubo držati ...

Na zborovanju čutil je fajmošter Ozmeč tudi potrebo, da je agitiral za „Gospodarja“; ta zaspani list ima namreč menda premalo inzeratov, tako da mora Ozmeč zanj inzeratskega agenta igrati, pa čeprav se pri temu grozovito blamira. Ozmeč pa se je tudi na znani arogantni način zaletaval v „Štajerca“. Bil je v svoji jezi pravzaprav še bolj smešen, kakor je itak. Upal je menda, da mu bode kdo odgovoril. Pa od naprednih članov zastopa ni smatral nikdo vrednim, da bi se z Ozmečom zaradi časopisov pričkal. Po našem mnenju naj bi se Ozmeč raje za molitvenike brigal, ne pa za politične časopise. Sicer pa mu mi prav iz srca to zaletavanje v „Štajerca“ privoščimo. Jedes Tierchen hat sein Plaisierchen ...

Na tem zborovanju nastopal je „liberalni“ dr. Fermevc združeno s klerikalnim Brenčičom in Ozmečom. Bila je to slika za bogove. In nam se Fermevc v resnici smili, da mora, prisiljen od znanih nepolitičnih razmer, igrati vloge farških „štifelpucerjev“ ...

Smešni nastopi prvakov pa vsekakor niso mogli izbrisati velikega vtisa, ki ga je napravilo to zborovanje na vse resne in trezne poslušalce. Ta vtis je bil velik, kajti videlo se je, da velja pri prvakih le smešna fraza, pri naprednjakih pa pošteno gospodarsko delo!

Politični pregled.

Deželni zbori delujejo zdaj prav pridno in bomo o njih delovanju posebej poročali. V štajerskem deželnem zboru je govoril poslanec Jos. Ornig z vso odločnostjo za one železnice, ki so ravno za nas na Spodnjem Štajerskem velepomembne (Ormož-Ljutomer in Ptuj-Rogatec). Govor poslanca Orniga prinesli bomo natančno.

Obsojeni vohun. Dne 24. t. m. vršila se je na Dunaju razprava proti vohunu Jandriču, medtem ko se bode njegovega brata šele pozneje sodilo. Jandrič je bil svoj čas kot avstrijski oficir zaradi neke umazane zadeve iz armade izbačen. Skupaj s svojim bratom prišel je Jandrič potem špijonirati za Rusijo, dokler ga niso zasačili. Obsojen je bil na 19 let težke ječe.

ALI SE VAM NE SMEJE SRCE, CENJENA GOSPODINJA,

če ogledujete svoj bliščeč bel zaklad na perilu? In ni li potrata in nespamet, uničevati to drago perilo s slabim in samo navidezno cenejšim milom? S Schichtovim milom, znamka „Jelen“, se ne snaži perilo samo brzo in brez truda. Vsled zafamčene neškodljivosti mila z jelcnom se obdrži mnogo let kot novo, obdrži vedno svoj beli blesk in ima prijeten vonj.

